

Rapport

Rapport naar aanleiding van een klacht over het regionale politiekorps Amsterdam-Amstelland.
Bestuursorgaan: de beheerder van het regionale politiekorps Amsterdam-Amstelland (de burgemeester van Amsterdam)

Datum: 24 februari 2011

Rapportnummer: 2011/063

Feiten

Verzoeker is in het verleden slachtoffer geworden van identiteitsfraude; de heer X is verschillende keren met de politie in aanraking gekomen en heeft daarbij verzoekers identiteit opgegeven. De politiegegevens van de heer X zijn hierdoor op verzoekers naam komen te staan, waarvan hij veel hinder heeft ondervonden en nog steeds ondervindt. Zie hiervoor de rapporten 2009/199 en 2010/260.

Op 8 november 2008 bracht verzoeker 's ochtends zijn dochter weg, toen hij de politie in een politieauto achter hem zag rijden die hem een stopteken gaf. Verzoeker zette zijn auto aan de kant van de weg en één van de politieambtenaren stapte uit. Deze politieambtenaar vertelde verzoeker dat hij hen moest volgen, om de controle op een veiliger plek voort te zetten. Verzoeker volgde de politieauto en beide auto's stopten in een zijstraat.

De politieambtenaren voerden vervolgens een controle uit, waarbij een discussie ontstond tussen verzoeker en de politieambtenaren. Verzoeker was van mening dat de politie hem aanvankelijk op een onveilige plek had laten stoppen en voelde zich onheus bejegend. Nadat verzoeker zijn dochter had weggebracht, ging hij naar het politiebureau omdat hij aangifte wilde doen. Dit zou hem zijn geweigerd en op het politiebureau ontstond opnieuw een discussie.

Hierop diende verzoeker een klacht in bij de korpsbeheerder, die de klacht grotendeels ongegrond heeft verklaard. Verzoeker was het hiermee niet eens en wendde zich tot de Nationale ombudsman.

Klacht

Verzoeker is op 8 november 2008 staande gehouden door ambtenaren van het regionale politiekorps Amsterdam-Amstelland teneinde een controle uit te voeren. In dit kader klaagt verzoeker erover dat:

de betrokken ambtenaren hem op een onveilige plek een stopteken hebben gegeven;

de betrokken ambtenaren zich niet wilden legitimeren;

de betrokken ambtenaren hem tijdens de controle en op het politiebureau onheus hebben bejegend.

Visie verzoeker

Verzoeker heeft gesteld dat hij op 8 november 2008 in zijn auto reed om zijn dochter weg te brengen, toen er op een gegeven moment een politieauto achter hem reed die groot

licht gaf. De politie gaf hem een stopteken, terwijl het volgens verzoeker ter plekke een zeer gevaarlijke verkeerssituatie was. Verzoeker stopte en een politieambtenaar rende uit de auto en zei dat verzoeker hen diende te volgen, omdat er sprake was van een gevaarlijke situatie. Verzoeker vroeg waarom ze hem nu dan lieten stoppen, waarop de politieambtenaar aangaf dat verzoeker hen diende te volgen.

Beide auto's stopten in een zijstraat en de politieambtenaren lieten verzoeker weten dat ze zijn auto hadden nagetrokken; de auto bleek een bedrijfsauto te zijn, en de politieambtenaren wilden weten wie de bestuurder daarvan was. Verzoeker vroeg wat er allemaal aan de hand was en of hij een overtreding had begaan. Dit was niet het geval; het betrof een controle. Verzoeker snapte er niets van en vond dat de politieambtenaren hem in een gevaarlijke situatie hadden gebracht door op een gevaarlijk punt een stopteken te geven. De politieambtenaren hebben volgens verzoeker gezegd dat hij het niet hoefde te snappen, dat ze hem te allen tijde mogen staande houden en voor zes uur mogen ophouden. Hierbij namen de politieambtenaren een zeer dreigende houding aan en hielden hun handen op de bus met pepperspray.

Verzoeker vroeg de politieambtenaren om hun dienstnummer, omdat hij aangifte van het voorval wilde doen. De vrouwelijke politieambtenaar heeft toen gezegd dat verzoeker pech had en dat hij zijn tijd beter kon besteden, omdat er toch niets met zijn aangifte gedaan zou worden en er überhaupt geen aangifte zou worden opgenomen, aldus verzoeker.

Nadat verzoeker zijn dochter had weggebracht, is hij met zijn broer naar het politiebureau gereden om daar aangifte te doen. Verzoeker deed op het bureau zijn relaas, waarna de politieambtenaar zei dat zijn collega's hadden gezegd dat de aangifte niet werd opgenomen, maar dat verzoeker een klacht kon indienen. Na enige discussie liet de politieambtenaar verzoeker weten dat hij klaar met hem was en vorderde hij verzoeker het bureau te verlaten. Verzoeker wilde gewoon netjes en behoorlijk behandeld worden en vroeg de politieambtenaar naar zijn meerdere. De politieambtenaar liep naar achteren, waarna zij met z'n drieën terugkwamen. Eén van de politieambtenaren gaf verzoeker te kennen dat hij niet moest zeiken en het bevel van zijn collega moest opvolgen en het bureau diende te verlaten. Verzoeker zei dat hij het bureau zou verlaten als hij zou weten wie de politieambtenaar was. De politieambtenaar zei dat hij de baas van die morgen was en dat hij zijn naam en dienstnummer niet wilde geven want iedereen wist wie hij was. Verzoeker gaf aan dit een abnormale situatie te vinden, waarop de derde politieambtenaar volgens verzoeker aangaf "dat ze die klootzak maar gewoon moesten aanhouden". De politieambtenaar wilde naar verzoeker toelopen, maar werd door zijn collega tegengehouden omdat het anders uit de hand zou lopen. De politieambtenaren hebben op een papertje aangegeven dat verzoeker een klachtenformulier kon opvragen en hebben hun naam en dienstnummers gegeven, waarna verzoeker is weggegaan.

Visie korpsbeheerder

De korpsbeheerder heeft laten weten het niet onbehoorlijk te vinden dat de politieambtenaren V. en B. verzoeker een stopteken gaven op een plek waar niet direct veilig gestopt kon worden. Voor het gevolg geven aan het stopteken is niet vereist dat een bestuurder zijn voertuig abrupt tot stilstand brengt als hij daarmee een gevaarlijke situatie veroorzaakt, aldus de korpsbeheerder. De korpsbeheerder acht deze klacht niet gegrond.

Voor wat betreft de overige klachtonderdelen heeft de korpsbeheerder laten weten geen redenen te zien om af te wijken van de beslissing die de plaatsvervangend korpsbeheerder heeft genomen tijdens de interne klachtbehandeling. De plaatsvervangend korpsbeheerder heeft toen het advies van de klachtencommissie overgenomen en geoordeeld dat ten aanzien van de bejegening door de politieambtenaren tijdens de controle en op het politiebureau niet was gebleken dat de politieambtenaren de grenzen van behoorlijkheid hadden overschreden.

Ten aanzien van de klacht over het niet legitimeren door de betrokken politieambtenaren B. en V. onthield de plaatsvervangend korpsbeheerder zich van een oordeel. Het niet legitimeren door politieambtenaar Ba. op het bureau was in beginsel niet behoorlijk en het geven van een foutief dienstnummer was zonder meer onbehoorlijk, aldus de plaatsvervangend korpsbeheerder.

Verklaring betrokken ambtenaren

De politieambtenaren V. en B. hebben gesteld dat zij op 8 november 2008 belast waren met de noodhulp en door de wijk surveilleerden. Zij wilden een verkeerscontrole uitvoeren bij verzoeker en gaven hem hiertoe een stopteken. Verzoeker stopte meteen onder het viaduct. Hierop is B. uitgestapt en heeft zij verzoeker gezegd dat het daar een gevaarlijke situatie was en dat hij hen moest volgen. Vervolgens zijn zij in een rustige zijstraat gestopt en zijn B. en V. uitgestapt. Zij hebben verzoeker om zijn rijbewijs en kentekenpapieren gevraagd. Nadat ze zijn gegevens hadden gecontroleerd, liepen zij terug naar verzoekers auto. Volgens de politieambtenaren ging verzoeker direct in de aanval en begon hij erover waarom zij hem aan de kant van de weg hadden gezet. Volgens V. reageerde verzoeker nogal overtrokken. Verzoeker gaf aan dat hij aangifte wilde doen tegen V. en B. vanwege de verkeerscontrole en dat hij aangifte wilde doen tegen het hele bureau. B. heeft verklaard dat zij toen heeft gezegd dat verzoeker geen aangifte kon doen omdat er geen sprake was van een strafbaar feit. Volgens V. vroeg verzoeker om hun namen en dienstnummers en hebben zij die toen aan verzoeker gegeven.

B. heeft verklaard dat zij zich niet kon voorstellen dat zij tegen verzoeker heeft gezegd dat zij hem voor zes uur gingen vasthouden, of woorden van gelijke strekking. Wellicht dat er in een andere context is gezegd dat de politie bevoegd is om iemand aan te houden en voor zes uur op te houden. Het was volgens B. ook helemaal niet aan de orde; uit de controle bleek dat er niets aan de hand was en verzoeker hoefde niet mee naar het bureau.

B. en V. hebben verder beiden verklaard dat zij de situatie niet dreigend vonden. Verzoeker was al die tijd de auto niet uit geweest. Volgens B. is het echt onzin dat zij een dreigende houding jegens verzoeker hebben aangenomen. Zij gaf stellig aan er boos om te worden dat verzoeker stelt dat zij met pepperspray klaarstonden. Hoewel hij altijd alert is bij een staandhouding, was er volgens V. geen sprake van een dreigende houding en stond hij evenmin klaar met pepperspray.

Politieambtenaar K. heeft onder meer verklaard dat hij aan de balie stond toen verzoeker naar aanleiding van het incident zeer agressief het bureau binnenkwam. K. kreeg verzoeker niet tot bedaren. Verzoeker eiste dat er aangifte werd opgenomen van de gevaarlijke situatie waarin hij buiten door de twee politieambtenaren was gebracht. K. had verzoeker uitgelegd dat dat niet kon, omdat men geen aangifte kan doen van een verkeerscontrole. K. heeft verklaard dat hij verzoeker heeft uitgelegd dat hij wel een klacht kon indienen, maar daarmee was verzoeker het niet eens.

Volgens K. was verzoeker niet voor rede vatbaar en kwam hij er niet doorheen. K. heeft verklaard dat verzoeker maar bleef doorgaan: "jullie zullen het weten, jullie zullen het voelen en jullie krijgen spijt. Ik zal zorgen dat je ontslagen wordt".

Verzoeker eiste dat hij een chef te spreken kreeg en K. heeft zijn collega Ba. erbij gehaald. Ba. is naar de balie gegaan en K. is toen in de deuropening blijven staan. Wat er precies is gezegd, wist K. niet meer, maar het was een kort gesprek. Er werd geschreeuwd om namen en stamnummers.

K. heeft verklaard dat nadat zij hun namen en stamnummers hadden verstrekt, hij verzoeker gesommeerd heeft het politiebureau te verlaten. K. heeft tegen verzoeker gezegd dat wanneer verzoeker het bureau niet zou verlaten, hij hem zou vastzetten. Op een gegeven moment is het klaar, aldus K.

K. herinnerde zich niet dat er een derde persoon bij de balie zou zijn geweest. Hij kon het zich goed voorstellen dat hij was omgelopen om de deur te openen, maar hij had niet gescholden, niemand aangeraakt en was evenmin door iemand tegengehouden, aldus K.

K. kon zich evenmin herinneren dat er was gezegd "je moet niet zeiken"; het is volgens K. niet de bewoording die hij zou gebruiken. Dat er gezegd zou zijn "dat we die klootzak maar gewoon moeten aanhouden", is volgens K. niet waar. K. had het zelf niet gezegd en heeft het ook zijn collega niet horen zeggen. Het zou kunnen dat een derde collega die opmerking heeft gemaakt, maar K. had de opmerking niet gehoord en evenmin een derde collega gezien.

Politieambtenaar Ba. heeft onder meer verklaard dat hij op 8 november 2008 beslisser van dienst was op het politiebureau waar verzoeker zich die dag meldde. Ba. kreeg met verzoeker te maken toen zijn collega K. niet meer wist wat hij met verzoeker aan moest.

Ba. heeft verzoeker kort aangehoord en hem gevraagd wat hij van de politie wilde. De politie kon niets voor verzoeker doen. Ba. kon zich niet herinneren dat er is gesproken over het doen van aangifte. De manier waarop verzoeker de politie schreeuwend te woord stond, was volgens Ba. niet normaal.

Voorts heeft Ba. verklaard dat zij op een gegeven moment klaar waren met verzoeker en dat hij heeft gezegd dat verzoeker het bureau moest verlaten. Ba. wilde zijn naam niet geven omdat verzoeker zo tekeeringing. Ba. heeft aangegeven dat hij normaal gesproken zijn naam en dienstnummer wel aan burgers geeft, maar dat hij er nu echt geen zin in had. Toen verzoeker bleef schreeuwen dat hij niet eerder weg zou gaan dan dat hij de naam en het dienstnummer van Ba. had gekregen, heeft Ba. hem 4711 opgegeven als zijnde zijn dienstnummer. Verzoeker is toen uit zichzelf vertrokken, aldus Ba.

Volgens Ba. waren alleen zijn collega K. en hij betrokken bij het incident op het bureau. Het kan volgens hem wel zo zijn dat er een collega in de deuropening is gaan staan vanwege het geschreeuw, maar hij wist niet wie er in de deuropening zou moeten hebben gestaan.

Ba. heeft verklaard dat hij niet weet of iemand tegen verzoeker heeft gezegd dat hij niet moest zeiken. Ba. heeft aangegeven dat hij zelf heel lang correct kan blijven, totdat een bepaalde grens is bereikt, en hij dan wel in staat is om zulke woorden te gebruiken.

Ba. heeft verder niet gehoord dat iemand heeft gezegd dat die klootzak moest worden aangehouden. Wellicht dat het in de hectiek is gezegd, maar volgens Ba. heeft hij het zelf niet gezegd; anders zou hij het wel vertellen.

Oordeel Nationale ombudsman

I. Ten aanzien van het stopteken

1. Het redelijkheidsvereiste houdt in dat de in het geding zijnde belangen tegen elkaar worden afgewogen en dat de uitkomst hiervan niet onredelijk is. Dit betekent dat bij het geven van een stopteken het belang van de staande houding moet worden afgewogen tegen het belang van de verkeersveiligheid.

2. Vast is komen te staan dat de politieambtenaren V. en B. verzoeker op een niet veilige plek een stopteken hebben gegeven om een verkeerscontrole uit te voeren en dat verzoeker meteen hierop zijn auto tot stilstand heeft gebracht.

Hoewel de korpsbeheerder heeft gesteld dat verzoeker zijn auto niet abrupt tot stilstand hoefde te brengen, kan de Nationale ombudsman zich voorstellen dat een burger onmiddellijk gehoor geeft aan een dergelijk door politieambtenaren gegeven bevel. Nu niet is gebleken van een absolute noodzaak om verzoeker zo spoedig mogelijk aan de verkeerscontrole te onderwerpen, overweegt de Nationale ombudsman dat de

politieambtenaren hadden kunnen wachten met het geven van het stopteken totdat de situatie veiliger was. Door op een niet veilige plaats een stopteken te geven, hebben de politieambtenaren het redelijkheidsvereiste geschonden.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

II. Ten aanzien van het niet legitimeren

1. Het vereiste van professionaliteit houdt in dat ambtenaren met een bijzondere training of opleiding jegens burgers overeenkomstig de standaarden van hun beroepsgroep handelen. Dit betekent onder meer dat politieambtenaren zich op verzoek van een burger dienen te legitimeren.

2. Verzoeker heeft gesteld dat hij de politieambtenaren V. en B. om hun naam en dienstnummer heeft gevraagd, maar dat hij die niet heeft gekregen. De betrokken

politieambtenaren hebben verklaard dat zij hem hun naam en dienstnummer wel hebben gegeven. De verklaringen staan dus lijnrecht tegenover elkaar. De Nationale ombudsman is verder niet gebleken van feiten of omstandigheden op grond waarvan aan één van de lezingen meer waarde dient te worden gehecht dan aan de andere. Het is dan ook niet duidelijk geworden of het vereiste van professionaliteit is geschonden.

De Nationale ombudsman onthoudt zich van het geven van een oordeel.

III. Ten aanzien van de bejegening

1. Het vereiste van professionaliteit houdt in dat ambtenaren met een bijzondere training of opleiding jegens burgers overeenkomstig de standaarden van hun beroepsgroep handelen. Dit betekent onder meer dat politieambtenaren een burger beleefd dienen te behandelen, ook als zij vinden dat de burger hen zelf niet beleefd behandelt.

2.1 Verzoeker heeft gesteld dat de politieambtenaren V. en B. zich tijdens de verkeerscontrole dreigend hebben opgesteld. Zo zouden zij hebben gezegd dat hij de verkeerscontrole niet hoefde te snappen, dat ze hem te allen tijde staande mogen houden en gedurende zes uur mogen ophouden. Politieambtenaar B. heeft verklaard dat zij zich niet kan voorstellen dat zij iets gezegd heeft met een dergelijke strekking. Wellicht dat er iets is gezegd in een andere context, aldus B.

Voorts heeft verzoeker gesteld dat de politieambtenaren V. en B. zich tijdens de verkeerscontrole dreigend hebben opgesteld door hun hand op de bus met pepperspray te houden. De betrokken politieambtenaren hebben dit ten stelligste ontkend.

Verder heeft verzoeker gesteld dat politieambtenaar B. hem heeft gezegd dat hij pech had en zijn tijd beter kon besteden, omdat zijn aangifte toch niet zou worden opgenomen.

Volgens de verklaring van B. heeft zij gezegd dat verzoeker geen aangifte kon doen, omdat er geen sprake was van een strafbaar feit.

De verklaringen over de wijze van bejegening staan tegenover elkaar. Ook ten aanzien van deze klacht is niet gebleken van feiten of omstandigheden op grond waarvan aan één van de lezingen meer waarde moet worden gehecht. Of het vereiste van professionaliteit is geschonden is niet duidelijk geworden.

De Nationale ombudsman onthoudt zich van het geven van een oordeel.

2.2 Verzoeker heeft verder gesteld dat hij op het politiebureau onheus is bejegend doordat een politieambtenaar tegen hem heeft gezegd dat hij niet zo moest zeiken.

Politieambtenaar Ba. heeft verklaard dat hij niet weet of iemand heeft gezegd dat verzoeker niet moest zeiken. Ba. heeft daaraan toegevoegd dat hij zelf wel in staat is om zulke woorden te gebruiken wanneer een bepaalde grens is bereikt.

Ook zou er zijn gezegd "dat ze die klootzak maar gewoon moesten aanhouden". Volgens verzoeker waren er drie politieambtenaren bij het voorval aanwezig. Zowel Ba. als K. hebben ontkend dat zij deze opmerking hebben gemaakt. Voorts hebben Ba. en K.

verklaard dat zij met z'n tweeën aanwezig waren, maar zij sloten de aanwezigheid van een derde politieambtenaar, die gezegd zou hebben "dat ze die klootzak maar gewoon moesten aanhouden" niet uit.

Gelet op de verklaringen van de politieambtenaren K. en Ba. gaat de Nationale ombudsman er van uit dat er een vervelende situatie op het bureau was ontstaan waarbij verzoeker bleef schreeuwen, hij bleef volharden in het feit dat hij aangifte wilde doen van iets waarvan je geen aangifte kunt doen en dat hij het bureau niet wilde verlaten. De Nationale ombudsman gaat er van uit dat de betrokken ambtenaren geïrriteerd waren vanwege verzoekers gedrag en hem het bureau uit wilden hebben. Gelet op de afgelegde verklaringen en het relaas van verzoeker acht de Nationale ombudsman het aannemelijk dat er wel degelijk tegen verzoeker is gezegd dat hij niet zo moest zeiken en "dat ze die klootzak maar moesten aanhouden". Immers deze gedragingen liggen in lijn met het opgeven van een onjuist dienstnummer, hetgeen in de interne klachtbehandeling is vastgesteld. Hoewel de Nationale ombudsman zich de irritatie van de politieambtenaren kan voorstellen mag van een politieambtenaar verwacht worden dat hij uit het oogpunt van professionaliteit dergelijk taalgebruik achterwege laat en escalatie probeert te voorkomen. Door de bewuste opmerkingen te maken, is het vereiste van professionaliteit geschonden.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

Slotbeschouwing

Verzoeker is in het verleden het slachtoffer geworden van identiteitsfraude, waardoor het strafblad met drugsgelateerde feiten van iemand anders op zijn naam is komen te staan. Verzoeker heeft hiervan heel veel hinder ondervonden.

In deze zaak wordt verzoeker staande gehouden in het kader van een verkeerscontrole. Hoewel verzoeker twijfels heeft bij de reden van zijn staande houding, is het te billijken dat de politie verzoeker in de gegeven omstandigheden aan een verkeerscontrole heeft onderworpen. Verzoeker stond meteen op scherp, en gezien hetgeen hij in het verleden allemaal heeft meegemaakt, is dat begrijpelijk. Gelet op zijn achtergrond bestond er een groot risico op snelle escalatie van het conflict. Uit het perspectief van verzoeker gezien, valt de escalatie dan ook goed te begrijpen. Jammer genoeg waren de betrokken politieambtenaren niet op de hoogte van verzoekers achtergrond en was het hen niet duidelijk waarom verzoeker zo boos was en de zaak zo escaleerde. Wanneer zij hiervan wel op de hoogte waren geweest, hadden zij verzoeker mogelijk op een andere wijze benaderd. Ongeacht de wijze waarop verzoeker zich opstelde, mag van een politieambtenaar worden verwacht dat hij zich van grof taalgebruik onthoudt. Aannemelijk is geworden dat toen er een discussie op het politiebureau ontstond, er één politieambtenaar is geweest die zich grof tegenover verzoeker heeft uitgelaten, hetgeen niet professioneel is.

Conclusie

De klacht over de gedraging van het regionale politiekorps Amsterdam-Amstelland, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Amsterdam-Amstelland, is

gegrond ten aanzien van het geven van het stopteken op een onveilige plek, wegens schending van het redelijkheidsvereiste;

gegrond ten aanzien van de bejegening op het politiebureau, wegens schending van het vereiste van professionaliteit;

Ten aanzien van het niet willen legitimeren op straat en de bejegening op straat onthoudt de Nationale ombudsman zich van een oordeel.

2010.08883

De Nationale ombudsman,

dr. A.F.M. Brenninkmeijer

de Nationale ombudsman